

FUB

För barn, unga och vuxna
med utvecklingsstörning

D nr 2016-001

YTTRANDE

Stockholm 2016-02-01

Utbildningsdepartementet
Promemoria U2015/06066/5

Handläggare: Anna Gabrielsson

Vissa timplanerfrågor (U 2015/06066/S)

Riksförbundet FUB, För barn, unga och vuxna med utvecklingsstörning, är en intresseorganisation som arbetar för att människor med utvecklingsstörning ska kunna leva ett gott liv med full delaktighet i samhällslivet och rätt till samma levnadsvillkor som gäller för andra. Riksförbundet FUB har ca 25 0000 medlemmar.

Riksförbundet FUB överlämnar härmed följande synpunkter på betänkandet:

Sammanfattning

Riksförbundet FUB ställer sig positiva till förslaget om minsta totala undervisningstid i matematik utökas. Emellertid vill vi se att grundsärskolans läroplan utökas med så att de har samma antal timmar som i grundskolan, dvs 1125 timmar. Med matematik menar vi en matematik som är förankrad i en konkretiserad vardagsmatematik som omger oss alla och som de flesta av oss automatiserar som en självklarhet för att klara dagliga händelser. Måhända är detta utanför det uppdrag som förslaget har att ta ställning till, men vårt förbund vill i detta sammanhang ändå påtala vikten av ett matematiskt tänkande inom träningsklassen. Det är fundamentalt att de får den kunskap med sig från skolan som ger dem förutsättningar att skapa ett så självständigt och gott liv som möjligt efter avslutad utbildning, och att Sverige lever upp till FN:s Barnkonvention¹.

¹ FN:s Barnkonvention artiklarna 28 och 29

2 Utökad undervisning i matematik

Riksförbundet FUB ställer sig positiva till förslaget om minsta totala undervisningstid i matematik utökas. Emellertid vill vi se att grundsärskolans läroplan utökas med så att de har samma antal timmar som i grundskolan, dvs 1125 timmar. Vi vill också se ett ökat medvetet arbete med att föra in grundläggande matematik i träningsklassens ämnesområden. Då vårt förbund föreslår en ökning av matematikundervisningen som går utöver promemorians, tänker vi oss att undervisningen av exempelvis ämnet slöjd skulle kunna minska i motsvarande omfattning.

2.1 Matematikkunskaperna behöver förbättras

Även vi har tagit del av de internationella rapporter som förslaget omnämner såsom PISA och TIMSS och noterar att svenska elevers kunskaper i matematik gradvis har försämrats. Den statistik vi får ta del av omfattar tyvärr inte elever i grundsärskolan. Det finns inte heller någon motsvarande mätning för den målgruppen då statistik för elever i grundsär- och gymnasiesärskolan inte samlas in på individnivå. Vi har tidigare framfört önskemål om att så ska ske, så att behov och utfall av olika utbildningar och reformer ska kunna analysera utifrån underlag för elever inom särskoleformen, vilket är möjligt för övriga elever i vårt skolsystem.

Riksförbundet FUB anser att kunskaper i matematik är mycket viktiga för eleverna i grundsärskolan. Med matematik menar vi en matematik som är förankrad i en konkretiserad vardagsmatematik som omger oss alla, och som de flesta av oss automatiserar som en självklarhet för att klara dagliga händelser. Det handlar om att veta när bussen går, möblera ett rum, kunna laga mat efter recept och avgöra om återlämnad växel i butiken är rätt. Det är livskunskap som har en avgörande betydelse för den livskvalité eleven uppnår.

Särskilt om grundsärskolan

Riksförbundet FUB är införstådda med skälen till varför en utökning av matematikundervisning i den del av grundsärskolan som benämns träningsklass inte är föreslagen. Måhända är detta utanför det uppdrag som förslaget har att ta ställning till, men vårt förbund vill i detta sammanhang ändå påtala vikten av ett matematiskt tänkande inom träningsklassen. Vår uppfattning är att det skulle finnas utrymme inom exempelvis ämnesområdet Verklighetsuppfattning att föra in en matematik av vardaglig karaktär som skulle kunna höja elevernas förmåga att påverka sitt dagliga liv.

Skollagen ska följas² och därmed ska alla elever ges den ledning och stimulans som de behöver för att utifrån sina förutsättningar utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Därför vill vi kraftfullt betona att alla elever i träningsklass har rätt att få den matematiska undervisning som de har behov, intresse och förmåga att ta till sig. Vi är medvetna om att elever i träningsklass motsvarar ett brett spektrum inom funktionsnedsättning, eftersom det i nuvarande lagstiftning och styrdokument saknas tydliga kriterier för mottagande i träningsklass. Det är något som vi under flera år har påtalat och velat se en ändring av då vi uppfattar det som rättsosäker.

² Skollagen 2010:800 3:3

Fördelning av den utökade undervisningstiden mellan årskurserna

Riksförbundet FUB är eniga med författaren att positiva erfarenheter av matematik är av stor, och kanske tom avgörande, betydelse för elevens framtida intresse för ämnet. Därmed skulle det finnas goda skäl att fullfölja införande av den utökade undervisningstiden i matematik enligt den bedömning som görs i Skolverkets rapport³. Då vårt förbund föreslår en ökning av matematikundervisningen som går utöver promemorians, tänker vi oss att undervisningen av exempelvis ämnet slöjd skulle kunna minska i motsvarande omfattning. Emellertid är det alltid en oerhört vanskelig uppgift att värdera undervisningsområden i skolan mot varandra. Undervisningstiden är värdefull men samtidigt begränsad för eleverna. Det är fundamentalt att de får den kunskap med sig från skolan som ger dem förutsättningar att skapa ett så självständigt och gott liv som möjligt efter avslutad utbildning, och att Sverige lever upp till FN:s Barnkonvention⁴. Av detta följer att Riksförbundet FUB är av den uppfattningen att matematikundervisningen ska utökas i grundskolan så att antal timmar uppgår till minst detsamma som i grundskolan (1125) samt att den tiden bör tas från slöjd eller annat praktiskt ämne.

Dag som ovan

För Riksförbundet FUB

Thomas Jansson

Förbundsordförande

³ Vissa timplanefrågor U2015/06066/S sid 17

⁴ FN:s Barnkonvention artiklarna 28 och 29